

The book cover features a central illustration of a misty landscape. In the background, a traditional East Asian pagoda sits atop a hill. A path of pink petals leads from the foreground towards the pagoda. Two figures, a woman in a brown dress and a man in a dark cloak, walk along the path. A small skull and bones are scattered on the ground near the woman. The entire scene is framed by a decorative border with skull motifs at the top corners.

Alžběta
Komrsková

Privodkyně duši

FRAGMENT

Průvodkyně duší

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Alžběta Komrsková

Průvodkyně duší – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Privodkyně
duši

Průvodkyně duši

Alžběta Komrsková

FRAGMENT

Copyright © Alžběta Komrsková, 2021
Cover Illustration © Františka Jelenová, 2021

ISBN tištěné verze 978-80-253-5329-5
ISBN e-knihy 978-80-253-5353-0 (1. zveřejnění, 2021) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-253-5354-7 (1. zveřejnění, 2021) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-253-5352-3 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

*Věnováno všem, kteří věří v příští životy,
i kdyby jen na stránkách knih.*

*Ó synu,
Až umlkne Tvůj dech,
Srdce zatepá naposled,
Tvé oči přestanou zřít,
Tělo prostoupí věčný klid,
Až spatříš prapodstatu bytí,
Jež jasné světlo vyjeví Ti,
Věz – to, čemu se říká Smrt,
Přišlo a je tady.*

úryvek z Knihy vysvobození

Kapitola první

Mluvím častěji k mrtvým než s živými.

Když mi ta myšlenka prolétne hlavou, koutky úst mi mimoděk zacukají v trpkém úsměvu. Mistr Garud si toho okamžitě všimne a vzápětí se mi do hřbetu ruky zakousne rákoska. Nemusí nic říkat, abych poznala, že to bylo první a poslední varování. Není vhodná doba na něco tak rozverného jako úsměv.

Na ten pro Průvodce v klášteře není čas nikdy.

„Pokračuj,“ pobídne mě Mistr Garud netrpělivě a schová rákosku do jednoho z dlouhých rukávů svého jutového roucha. V duchu se prokleji za tu hloupou chybu a vrátím se k zažloutlému svitku pokrytému drobnými znaky. Kniha vysvobození. Vlastně ji ani nepotřebuji, každé slovo i větu znám nazpaměť, ale tradice mi přikazuje mít Knihu u sebe. Mým úkolem je usednout po nebožtíkově boku a varovat ho před nástrahami, které na něj čekají v Mezisvětí, říši mrtvých, kudy musí jeho duše projít do dalšího zrození. Nesmím se splést. Stačilo by pokazit jediný úsek, zapomenout jedinou kratičkou kapitolu, a duše by se ztratila, polapena v nekonečné agónii iluzí, které na ni splétají rakšášové, démoni obývající Mezisvětí.

Mělce se nadechnu a nakloním se k nebožtíkově sinalé, voskovité tváři. Přestože vyslovuji každé slovo s tou nejvyšší pečlivostí, aby

nebožtíkovým mrtvým uším nic neuniklo, na zádech stále cítím Mistrův nespokojený pohled. V krku mě zatlačí bezmoc. Ať udělám cokoliv, nedokážu se mu zavděčit. Mistr sice vidí každou mou nedokonalost, každý záchvěv únavy i pohled z okna, ale jako by byl slepý k mé zoufalé snaze mu dokázat, že si své místo v klášteře zasloužím. Ano, jsem sice dívka, a ty nikdy nebývají Průvodci smrtí, ale na rozdíl od ostatních Průvodců jsem tomu povolání naprosto oddaná, přestože život po boku mrtvých z duše nenávidím.

Na okamžik mě zaplaví bolestný stesk po Sherabovi, Garudovu předchůdci, který mě sem před patnácti lety přivedl. Byl to jediný člověk, který tu se mnou měl slitování. Přijetím do řádu Průvodců mě zachránil před krutostí mého vlastního otce. Přestože jsem tehdy byla příliš malá na to, abych si něco pamatovala, bolestnou minulost mi stále připomíná rozeklaná jizva, která křížuje mou pravou tvář od oka až ke klíční kosti. Mistr Sherab však před pěti lety zemřel a nahradil ho Mistr Garud, který mě v lásce rozhodně nemá. Hluboká úcta k zesnulému Sherabovi je to jediné, co mu zabránilo v tom, aby mě z kláštera okamžitě vyhnal.

Z klášterní zahrady se ozývají cizí hlasy, ale navzdory palčivé zvědavosti se ani nepohnu. Nejspíš jen dorazily nové přírůstky do řádu mnichů, tak jako každý rok touhle dobou. Vždycky jsem těm vyjeveným chlapcům tiše záviděla. Jako by si vůbec nebyli vědomi svých výsad. Nejen, že nemusí strávit svůj život po boku mrtvých, ale celé dny jen meditují v krásné zahradě a snaží se co nejlépe připravit na ukončení nelítostného koloběhu života a smrti. Na znamenité nelpění na hmotných věcech mají hladce oholené hlavy a na sobě oranžová roucha.

To já mám stejně jako ostatní Průvodci své rovné černé vlasy stažené do hladkého uzlu na týlu a mé roucho je blátivě hnědé,

skoro jako by nám ten oděv měl připomínat náš trudný osud. Zatímco mniši jsou váženými členy společnosti, do jejichž řad se dostanou jen chlapi z dostatečně movitých rodin, Průvodcem se může stát každý muž. Jen málokdo se však tomuto povolání propůjčí dobrovolně. Většinu z nich k tomu dohnala chudoba. Kdybych měla nějaké jmění nebo rodinu, po smrti Sheraba by mě tu už nikdo nikdy neviděl. Jenže jako sirotek a dívka – navíc se znetvořenou tváří – nemám zrovna na výběr. V horách bych sama nepřežila ani den a vesničané v okolí kláštera sami trou bídu s nouzí. Další hladový krk je to poslední, o co stojí. Vlastně mám nesmírné štěstí, že mě tu Garud stále trpí. Musím být vděčná za střechu nad hlavou, přestože ji sdílím s mrtvými, a především musím Garudovi dokázat, že jen nezabírám místo schopnějšímu chlapi.

„Nandini,“ napomene mě Mistr Garud, když si všimne mého zamyšleného pohledu. Rychle sklopím oči a rákoska zmizí zpátky v dlouhém rukávu. Tvrdě si zaryji nehty do dlaně, až mi do očí vyskočí slzy bolesti. Musím se soustředit. Takhle přece dokonalost nevypadá.

„Mistře Garude,“ ozve se váhavý hlas a někdo vejde dovnitř. Neodvážuji se zvednout oči, ale podle jeho kulhání poznám, že to je Čak, jeden z Průvodců. Na rozdíl od ostatních mě zdraví a čas od času ke mně přisedne při společné večeři. Kvůli své zmrzačené noze nemá stejně jako já ve volbě povolání dvakrát na výběr. Oba jsme tu už řádku let, na rozdíl od ostatních Průvodců, kteří v klášteře většinou pobudou sotva pár zim a vydají se hledat nějaké výnosnější zaměstnání. Možná že bychom se mohli přátelit, ale oba si jednoduše hledíme svého, ať už za to může věkový rozdíl mezi námi nebo Mistrova rákoska, která zasviští vzduchem, kdykoliv spolu prohodíme víc než pár slov.

„Copak, Čaku?“ sykne Mistr podrážděně a netrpělivě švihne rákoskou, jako by mi četl myšlenky. Instinktivně sebou při tom zvuku trhnu, ale Mistr mi naštěstí nevěnuje pozornost.

„Dorazila císařská delegace,“ řekne Čak a neklidně zašoupe nohama. „Chtějí s vámi mluvit.“

Na okamžik zavládne ticho a já cítím, jak si mě Mistr Garud přeměřuje pohledem. „Tak jdeme. Ty pokračuj.“

Upírám soustředěný pohled na Knihu vysvobození a tiše recituji verše. Teprve až odezní zvuk jejich kroků, dokážu se uvolnit. Aniž bych přestala recitovat, odložím svitek vedle nebožtíkova lůžka a narovnáím se v zádech. Ramena mám ztuhlá a kolena mě bolí z dlouhého klečení. Zatímco mniši připravují svá těla na dlouhé meditace pravidelným cvičením, tělesné pohodlí Průvodců nikoho nezajímá.

Poprvé za celou dobu si mrtvého muže pečlivěji prohlédnu. Vím, že bych se neměla nechat rozptylovat jejich smrtelnou schránkou, ale ani ta léta po boku mrtvých mě nedokázala utopit. Přestože svou práci z duše nenávidím, pohled na ta těla bez života ve mně vzbuzuje spousty otázek. V duchu si představuji, jaký byl jejich život předtím, než skončili na dřevěné pryčně v našem klášteře. Byl rolník? Obchodník? Šlechtic? Podle oblečení soudit nemohu, jelikož je jako všichni ti, kterým v klášteře poskytujeme průvodcovské služby, zahalen do bílého roucha z hrubého plátna.

Svým způsobem je ta hra na hádání, kterou hrají sama se sebou, to jediné, díky čemu jsem z té neustálé přítomnosti mrtvých ještě nezešílela. Možná že až ji jednou přestanu hrát, stane se ze mě úplně stejný člověk, jako je Mistr Garud, bezcitný a krutý, jako by pro něj živi lidé nebyli nic jiného než budoucí mrtvoly. Napadne mě, že to je možná pravý důvod, proč se mi stále nedaří splnit jeho očekávání – nejspíš

jsem příliš měkká, neochotná zpřetrhat ty poslední slabé nitky, které mě ještě vážou ke světu živých. Na okamžik pevně stisknu víčka. Pokud chci Garudovi dokázat, že se ve mně Sherab nezmylil, budu ten krok muset udělat. Musím zapomenout na veškeré drobné radosti, své sny i naivní touhy a plně se odevzdat službě smrti.

Zbytek večera strávím svědomitým předříkáváním veršů. Slunce pomalu mizí za obzorem a zalévá místnost sytě oranžovým světlem, pod kterým nebožtíkova pokožka ztrácí svou mrtvolnou bleďost. Vypadá, jako by jen spal. Musím odolávat nutkání sevřít mu zápěstí, abych si ověřila, že jeho srdce opravdu nebije. Když slunce zmizí za sněžnými vrcholky nad klášterem, objeví se jeden z mnichů s klidným úsměvem na rtech. Přináší misku s čajem, abych si mohla osvěžit hrdlo ochraptělé z nepřetržitého předříkávání veršů. Jídlo nenese žádné – během provázení nesmím pozřít ani sousto. Znovu ucítím dlabnutí tiché závisti. Mniši sice žijí skromným, asketickým životem, ale nikdy nehladoví. Každý den na ně čeká příděl rýže, kterou klášteru poskytují rodiny nebožtíků za služby Průvodců.

Navzdory pocitům, které se mi svářejí v nitru, na mnicha děkovně kývnu a on mlčky odejde. Konečně si dovolím ustát v recitaci a napiji se sladkého mléčného čaje, té jediné pozitivní věci na průvodcování. Voní kardamomem a skořicí a na jazyku zanechává palčivou chuť zázvoru. Na okamžik zavřu oči a užívám si horkost misky ve svých prstech. Pak zapálím svítilnu u nebožtíkovy hlavy, abych viděla na drobné znaky v Knize vysvobození, a pokračuji v práci. Tlumeným hlasem navádím mrtvého, jak se vypořádat s nástrahami posmrtného světa. Myšlenky mi přitom klouzají k hrůzoplým představám o tom, jaké to bude, až jednou i já vstoupím na to děsivé místo, kde duše tráví bezčasí mezi smrtí svého

starého těla a novým zrozením. Občas přelétnu k nehybné tváři mrtvého muže, jako by mi to snad mohl prozradit.

Přesně o půlnoci temnou oblohou nad klášterem zaduní hluboký hlas zvonu. S úlevou sfouknu plamínek svítilny a ulehnu na rohož na druhé straně místnosti. Čas na krátký spánek. Jen za pár hodin mě vzbudí ranní zvony, abych v práci pokračovala.

Probuzení nakonec přijde mnohem dříve, než jsem čekala.

„Nandini,“ vytrhne mě z neklidného spánku tichý hlas. Zamžourám do šera nad sebou. Čak. V ruce svírá lucernu, která osvětluje jeho tvář mihotavým světlem.

„Musíš vstát,“ pokračuje naléhavě a natáhne ke mně druhou ruku, aby mi pomohl na nohy. „Mistr Garud na tebe čeká v chrámu.“

Nechápavě zavrtím hlavou a vstanu. „Za pár hodin –“

„Službu u mrtvého za tebe převezmu já,“ přeruší mě Čak a s laskavým úsměvem mě postrčí ke dveřím. „A teď už běž, nebo se Mistr bude zlobit.“

Myšlenka na rozzlobeného Mistra ve mně umlčí veškeré námitky. Děkovně na Čaka kývnu a rozběhnu se klášterní zahradou k chrámu. Pagoda se tyčí oproti hvězdné obloze, jako by mě chtěla varovat.

Před vstupem do chrámu zastavím a zhluboka se nadechnu, abych uklidnila splašené srdce. Vymažu si z tváře jakýkoliv výraz. Nechci dávat Mistrovi záminku k další ráně rákoskou. Hřbety rukou mám už tak pokryté sítí tenkých stříbrných jizev.

Vstoupím do potemnělé svatyně a nos mi okamžitě zaplní silná vůně kadidla. Pestře vyzdobený sál, jehož stěny kráší zlatorudé ornamenty a výjevy z Knihy vysvobození, osvětluje teplé světlo několika svící. Ze zvyku přejeďu prsty po vysokých modlitebních mlýncích lemujících chodbu a vyrazím k sedící soše Velkého Mudrce na

konci sálu, pod kterou klečí Mistr Garud. Má zavřené oči a přebírá korálky modlitebního náhrdelníku. Zastavím v uctivé vzdálenosti a mlčky pozoruji dřevěné korálky míhající se mezi jeho prsty.

„Nandini,“ promluví po chvíli trýznivého ticha a vstane. Nasucho polknu.

„Mistře Garude,“ řeknu tiše a sklopím oči, jak se to ode mě očekává. „Poslal mě za vámi Čak. Říkal, že službu u mrtvého převezme za mě.“

„Ano,“ přeruší mě Mistr a poněkud podrážděně mávne prsty na znamení, že mám mlčet. „Jistě ti neuniklo, že přijela císařská delegace.“

Beze slova přikývnu. Byl přece u toho.

„Přinesli nemilou zprávu,“ řekne Mistr a ztiší hlas. „Císař je mrtev.“

Překvapeně vzhlednu a automaticky pronesu rychlou modlitbu.

„Nikomou o tom neříkej,“ sykne, aniž by modlitbu zopakoval, jak je zvykem. Pohledem mimoděk zabloudím k rákosce a rychle přikývnu. „Ještě to veřejně neoznámili. Princ Arjin po klášteře žádá jednoho z Průvodců. Vybral jsem tebe.“

„Mě?“ vydechnu překvapeně. „Nebudou považovat za urážku, že posíláte...“

„Dívku?“ dokončí za mě Mistr. „Požádali mě, ať vzhledem k okolnostem vyberu toho nejvhodnějšího adepta. Vybral jsem tebe. Konec debaty.“

Někdo hluboko uvnitř sice cítím hřejivé zadostiučinění nad tou nečekanou pochvalou, ale nedokážu se ubránit pochybám. Nemůže to být tak snadné. Nestrávila jsem přece posledních pět let posloučáním jeho pohrdavých urážek, jen aby je teď všechny jedinou větou smetl ze stolu. „Jakým okolnostem, Mistře?“

„To by stačilo, Nandini. Žádné další otázky,“ okřikne mě Garud. Pak zvedne z oltáře pod sochou Velkého Mudrce kožený váček a vtiskne mi ho do ruky. Je těžší, než vypadá, a pod prsty ucítím

obrysy ručního modlitebního mlýnku. „Budeš ho potřebovat, tak se neopovaž ho ztratit.“

Tázavě povytáhnou obočí. Odkdy je k provázení duše potřeba mlýnek? Kromě vysílání modliteb do větru by se dal použít snad jen k tomu rouhačskému rituálu, který popisuje nepoužívaná část Knihy, ale ten je přece už pár staletí přísně zakázaný... Ne! Na podobné úvahy není čas. Musím se soustředit na svůj úkol. Garud se očividně rozhodl ve mě vložit důvěru a dal mi příležitost konečně dokázat, že si své místo v klášteře zasloužím, a já nesmím tu šanci promrhat zbytečnými otázkami. Pokorně se pokloním. „Budu ho střežit jako oko v hlavě, Mistře.“

Garud přimhouří oči, ústa pokrivená do pochybovačné grimasy, a nakloní se ke mně tak blízko, až mi tvář ovane jeho teplý dech.

„Tohle je tvá poslední šance dokázat, že Sherab neudělal chybu, když tě mezi nás přijal,“ zašeptá, čímž mě jen utvrdí v mé domněnce o pravém důvodu, proč mě vybral. V očích mu temně blýskne, jako by v něm jeho vlastní slova vyvolala nepříjemnou vzpomínku.

„Zvládnou to, Mistře,“ řeknu pevně. „Přinesu čest jeho památce i celému klášteři.“

Garud na mě chvíli upřeně hledí. Pak zničehonic rázně kývne, jako by došel k nějakému náhlému závěru, a konečně se odtaáhne. „Pokud vše dopadne k princově spokojenosti, mohl bych zvážít tvé přijetí do mnišského řádu.“

Chvíli trvá, než mi dojde význam jeho slov. Otevřu ústa, abych poděkovala, ale nevychází ze mě ani hláska. Něco takového přece nemůže myslet vážně. Jde to vůbec? Přijetí ženy mezi Průvodce, ty nejpodřadnější ze všech, je jedna věc, ale má vůbec Mistr pravomoc povýšit mě mezi mnichy? Co na to řeknou vážené rodiny, které zaplatily veliké jmění, aby se duším jejich synů dostalo vykoupení?

„A teď už běž, než si to rozmyslím,“ oboří se na mě Mistr.

Uvědomím si, že na něj stále zírám s otevřenými ústy. Rychle si smažu výraz překvapení z tváře a znovu se hluboce pokloním. Pak co nejklidnějším krokem vyrazím k východu, přestože mám co dělat, abych se nerozběhla. Zaslechnu, jak Mistrovi hlasitě zapraskalo v kolenou, když se opatrně sesunul zpátky do sedu před oltářem, ale neohlédnu se.

Vyjdu z chrámu do noční zahrady a konsternovaně se rozhlédnu po temných siluetách stromů a úhledných pěšinkách mezi nimi. Celým tělem mi mravenčí touha zakřičet úlevou, jako by si mé tělo uvědomovalo to, co mé mysli ještě tak úplně nedošlo. Sotva před pár hodinami jsem přemýšlela nad tím, že není jiné východisko, než se plně odevzdat službě smrti, a náhle je všechno jinak. Stačí provést jednoho jediného nebožtíka a budu volná jako pták. Stačí převést jednu jedinou duši a konečně dokážu celému světu, a především sobě samé, že můj život má cenu.

Rozechvěle se nadechnu a otočím se k vratům do dvora, zpoza kterých se ozývá tiché ržání koní a netrpělivé kroky. Císařská delegace. Nejspíš bych se za nimi měla neprodleně vydat a oznámit jim, že to já byla vybrána jako Průvodce pro císaře, ale je tu ještě jedna věc, kterou musím vykonat. Pevně sevřu váček s mlýnkem a vyrazím po úzké pěšině vinoucí se mezi rozeklanými skalami, ke kterým se celý klášterní komplex lepí jako vyděšené mládě k matce. Kameny jsou prorostlé vysokohorskými bylinami a houževnatými semenáčky jehličnanů, jejichž semena sem navál prudký vítr. Vyškrábu se až na nevelkou skalní plošinu, na které stojí několik stúp, prazvláště tvarovaných staveb sloužících k uložení ostatků významných představitelů kláštera. Dojdu až k té nejnovější z nich a pokleknu na chladnou zem. Valí se po ní mlha hustá jako mléko.

Klášter většinu času halí studený mlžný opar a skrývá ho před zraky okolního světa.

Stúpa patří Sherabovi, starému Mistru. Přitisknu čelo k zemi v krátké pokloně a narovnáám se do sedu na patách. Původně jsem chtěla Sherabovi povědět o svém úkolu vyprovodit císaře celého Himalaharú na jeho cestě do dalšího zrození, o tom, jaká šance se mi naskytla, ale najednou mi to připadá hloupé. Sherab tu není, jen zbytky jeho starého těla. Kdo ví, co dělá jeho duše. Možná že jeho nové zrození potkám někde cestou do Kamaly, hlavního města, kde sídlí císařská rodina. Možná že je jeho malý kousek v chladném větru, který přihání ze západu další mraky. Možná se již nadobro vysvobodil z koloběhu života a smrti a jeho vědomí splynulo s vědomím všeho.

Rychle zašeptám krátkou modlitbu a vyškrábu se na nohy. Naposled shlédnu na klášter pod sebou, na jeho členité střechy a barevné modlitební praporky na dlouhých šňůrách natažených mezi nimi. Je čas vyrazit. Nesmím Mistra zklamat. Pokud se mi podaří můj úkol bezchybně splnit, život se mi navždy změní. Až se vrátím, mé kroky nepovedou do vlhké místnosti s dřevěnou pryčnou, ale do meditační zahrady. Pohledy ostatních Průvodců nebudou plné pohrdání, ale obdivu.

Přinutím se potlačit široký úsměv, který se mi při té myšlence dere na rty, a pustím se do sestupu po křivolaké pěšině.

Císař potřebuje svého Průvodce.

Kapitola druhá

Cesta do údolí je příkrá a každý krok vedle by mohl znamenat pád. Císařskou delegaci tvoří několik vojáků a jejich koně, které vedou na otěži za sebou v jedné řadě jako husy. Já kráčím uprostřed celé skupiny a snažím se bosýma nohama vyhýbat ostrým kamenům. Nočním údolím se rozléhá pravidelný krok koní a cinkot výbroje. Až na několik pochybovačných pohledů, kterými mě vojáci častovali, když jsem oznámila, že to já jsem císařův Průvodce, si mě nikdo z nich nevšímá – nejspíš je příliš zaměstnává snaha nespadnout do strže pod námi. Já jsem však na chůzi po úzkých horských pěšinách vinoucích se okolo skal zvyklá.

Jak postupujeme do údolí, mlha pozvolna řídne a odhaluje nám cedrový les. Temné siluety větví působí v namodralém měsíčním světle téměř zlověstně. Když se na obzoru objeví první sluneční paprsky, úzká pěšina se promění v širokou blátivou cestu rozmočenou prudkými dešti letního monzunu. Kožené boty vojáků se boří do vlhkého bahna.

„Odtud můžeme pokračovat na koních,“ rozhodne jeden z nich, nejspíš jejich velitel, a obratně se vyhoupne do sedla. „Musíme si pospíšet. Za svítání jsme měli být zpátky v paláci. Ty pojedíš se mnou, Průvodkyně.“

Aniž by čekal na mou odpověď, jeden z vojáků mě chytí kolem pasu a vysadí na velitelova koně. Sotva se stačím vzpamatovat, nasednou i ostatní a naše skupina se dá do pohybu. Z úst mi unikne vylekané vyjeknutí, ale to už koně vyrazí cvalem po cestě vedoucí do údolí. Od kopyt odletuje bahno, až mi na tváři přistane několik blátivých kapek. Pokusím se je otřít, ale vzápětí si to rozmyslím a raději pevně sevřu v prstech koňskou hřívou. Do zad mě sice hřeje vojákovo břicho, ale nevěřím, že by mě nenechal spadnout. Pokud bych si zlámala vaz, jednoduše by se mohl vrátit do kláštera pro jiného Průvodce a Mistrova štědrá nabídka by přišla vniveč.

Jako vítr proletíme houstnoucím lesem. Jehličnany postupně nahrazují mohutné akácie, damarovníky a teky, z jejichž větví na nás zvědavě shlížejí šedivé opice s jasnými očima. Brzy sestoupíme na samotné dno údolí, kterým se klikatě vine široká řeka. Tolik vody! Teprve teď si uvědomím, že je to poprvé, co vidím skutečnou řeku – u nás v horách pouze pramení a stékají v tenkých zurčivých stružkách dolů do údolí. Když mjíme vesnici, dusot kopyt vyláká z několika obyčejných dřevěných domků hrstku vesničanů, ale vojáci nezastavují. Projedeme vsí a pokračujeme postupně se rozevírajícím údolím podél řeky, na jejímž opačném břehu se v mokřinách pase stádečko mohutných vodních buvolů, které znám jen z vyprávění. Očima lačně hltám svět, který se přede mnou tak dlouho skrýval. Při pohledu na hravé vlnky lesknoucí se v prvních ranních paprscích se neubráním uchvácenému úsměvu. Tak takový je svět mimo stísněné zdi kláštera?

Jak pokračujeme v cestě, z mohutných skalních masivů mého domova zůstávají jen hrdí obří tyčící se za našimi zády. Hory se promění v nízké malebné kopce s terasovitými políčky porostlými svěží trávou, na kterou nejsem z hor zvyklá. I vzduch je zde jiný,

skoro jako by byl každý nádech snazší. V dálce tu a tam spatřím shluk několika domů, ale ani tentokrát v žádné vesnici nezastavíme.

A pak se na obzoru objeví Kamala. Mhouřím oči proti jasnému slunci, abych si prohlédla město, o kterém jsem toho tolik slyšela. V mém představách je Kamala nádherné místo s širokými ulicemi a překrásnými domy a především s obovitánským císařským palácem, jehož kráse se nic nevyrovná. Mé nadšené očekávání však brzy vyprchá. Císařský palác je sice monumentální, ale o to palčivější je kontrast mezi jeho opulentními hradbami a přelidněným osídlením pod nimi. Různě vysoké domy s rovnými střechami a oprýskanou bílou omítkou se na sebe tlačí v nevzhledném slepenci přístaveb, pavlačí a křivolakých ulic. Jejich zdi možná kdysi byly pestrobarevně pomalované náboženskými symboly na ochranu před zlými duchy, ale z barev už zbývají jen omšelé záblesky, skryté pod staletým nánosem všudypřítomného prachu. Dokonce i chrámy a veliké stúpy, které tu a tam vyčuhují ze zástavby, postrádají jasné barvy, na které jsem zvyklá z výzdoby klášterního chrámu. Zatímco v klášteře každoročně malujeme a popisujeme nové modlitební praporky a ty staré spalujeme, abychom jejich modlitbu dále vyslali do větru, praporky ledabyly pověšené na střechách kamalských chrámů už dávno ztratily svou jasnou barvu.

Raději se vrátím pohledem k císařskému paláci. Stojí na pahorku v samotném středu města, zdobený tisíci jasně červených vlaječek hrdě plápolajících ve větru. Je orientovaný na jih a jeho nabílené zdi jsou u základny široké a směrem k nebi se postupně zužují, jako by chtěly svou ohromující výškou vyvolat posvátnou tíseň. Okenní rámy, podhledy střech i odhalené trámy jsou nabarvené na krvavě rudou a stupňovité střechy jsou ze zlata, zářícího v dopoledním slunci.

Když vjedeme do ulic, koně zpomalí do klusu a já tak mám dostatek času prohlédnout si každé špinavé zákoutí. Můj první dojem se potvrdí. Až na císařský palác není na Kamale vůbec nic vznešeného ani krásného, jak jsem naivně předpokládala. Po blátivých ulicích pobíhají hubené děti s umouněnými tvářemi a téměř na každém rohu spatřím žebrajícího starce soupeřícího o kus oschlé chlebové placky s drzými opicemi a toulavými psy. Ostatní lidé jako by vychrtlé žebráky neviděli; spěchají ulicemi a rozčarovane nám uhýbají z cesty. V klášteře pro mě sice neměli vlídného slova, ale čas od času mi některý z vesničanů věnoval úsměv; tady jako by lidé úplně zapomněli, co to vůbec znamená.

Brzy necháme chudinu za sebou a odbočíme na velkolepý bulvár vedoucí ke zlaté palácové bráně. Stráže se při pohledu na příjíždějící delegaci okamžitě dají do pohybu a začnou otevírat těžká vrata. Koně proklušou až na první nádvoří, kde zastavíme. Koňské podkovy zazvoní o bělostný mramor, kterým je zem na rozdíl od prašných ulic města vydlážděná. Kupodivu ve mně ta pompéznost neprobouzí obdiv. Lidé za hradbami paláce se očividně potácejí nad propastí naprosté chudoby, a císařská rodina přitom má dostatek zlata na to, aby postavila něco tak okázalého a zbytečného zároveň.

Poprvé za celou dobu mě zachvátí strach. Cítím, jak se mi stahuje hrdlo. Co když jsem měla pravdu a prince urazí, že poslali dívku? Co když něco pokazím a mou vinou se císařova duše ztratí v Mezisvětí? Je zřejmé, že pro někoho tak mocného a bohatého, jako je císařův syn, můj život vůbec nic neznamená.

„Princ Arjin tě očekává v Zahradě světél, Průvodkyně. Zavedu tě za ním,“ obrátí se na mě velitel. Jeho překvapivě vlídný tón mě vytrhne ze spárů počínající paniky, která mi svazuje žebra. Křečovitě přikývnu a velitel mi pomůže sesednout. Přinutím se zhluboka

nadechnout a vyženu si veškeré pochyby z hlavy. Na podobnou chvíli jsem se přece připravovala celý svůj život. Není vůbec žádný rozdíl mezi provázením toho nebožtíka, kterého jsem zanechala v klášteře napospas Čakovi, a císaře. Slova Knihy jsou pro všechny úplně stejná, ať už byli za života kýmkoliv.

Projdeme jedním z méně nápadných průchodů, nejspíš sloužícím vojákům a služebnictvu, a pokračujeme úzkou cestičkou dlážděnou plochými kameny. Obejdeme několik honosných budov a vystoupáme po krátkém kamenném schodišti. Pak vstoupíme do přízemního pavilonu, který zvenčí sice působí stejně velkolepě jako zbytek paláce, ale jeho interiér se zdá být spíše praktický než cokoliv jiného.

„Princ nerad tráví čas v hlavních budovách,“ prohodí velitel, když spatří můj nedůvěřivý pohled. „Tady v západním křídle je větší klid. Jeho Výsost je jediný z dvořanů, který se tu zdržuje.“

Mlčky přikývnu a následuji ho spleť strohých chodeb. Když míjíme palácové kuchyně, lákavá vůně pečeného masa mi připomene, že mým posledním jídlem byla včerejší snídaně. To už ale odbočíme vlevo a pokračujeme dál po dlouhé chodbě. Velitel náhle zastaví a odsune téměř neznatelný dřevěný panel ve stěně po naší pravici.

K mému překvapení se za skrytými dveřmi objeví pěšina obklopená kvetoucími keři. Ohromeně se rozhlédnu po zdánlivě divoce rostoucích keřích a stromech. Na první pohled se zdá, že každá rostlina roste úplně náhodně, ale čím déle si zahradu prohlížím, tím jasněji vidím přesné matematické vzorce, ve kterých jsou rostliny vysázené. Není tu jediný element, který by narušoval klidnou harmonii celého prostoru. Nervózně si propletu prsty za zády. Připadá mi, jako bych se ocitla v jednom z těch barevných nástěnných obrazů v klášterní pagodě. Nemá to s realitou nic společného – je to jen krásná pohádka pro bohaté, kteří se zde skrývají před skutečným, krutým světem tam venku.